

[Vanggaard.]

vor Kartoffelproduktion et betydeligt Opsving, der særlig vilde komme de fattige Sandjordsegne i Jylland til gode; de egner sig kun lidt til Kornavl, men ganske godt til Kartoffelavl. Vi hørte her forleden Dag skildret Landbrugsnøden paa den sønderjyske Højderyg, men ligesaa er Tilstanden jo mange Steder i Jylland. De nuværende Forhold opfordrer til, at der straks bliver taget fat paa den nævnte Opgave. De to nordjyske Fabrikker, Aalborg og Hobro, kan med Udvidelse bringe Opsving i Kartoffelavl i Nordjylland, men der maa anlægges en Fabrik i det vestlige og en i Syd- eller Sønderjylland. Naturligvis koster saadanne Anlæg Penge, men det vil dog mest være Arbejdsløn, og de giver Arbejde i Fremtiden.

Jeg vil spørge den højtærede Finansminister, den højtærede Landbrugsminister og særlig den højtærede Handelsminister, om de vil gøre noget for hurtigt at fremme denne Sag, der ikke blot har lokal, men ogsaa stor nationaløkonomisk Betydning.

Man er endelig kommet i Tanker om at kunne bruge Landets Rug til Brødkorn og give en ordentlig Pris derfor. Kun Skade, at det kniber at faa Foderkorn til samme Pris, da de paagældende Landbrugere i Almindelighed ikke har videre meget Korn at undvære. Kornprisen burde være Minimalpris saaledes som i Norge, hvor den ogsaa ligger højere end her, og det med alle Partiers Tilslutning.

Imidlertid bør denne Foranstaltning ikke denne Gang indskrænke sig til at være en Krigsforanstaltning, men bør blive af varig Karakter med lignende Pris. Der vilde derved ogsaa gives en Støtte til de magre Egne. Kan der under normale Forhold købes billigere Korn til Erstatningsfoder, har Spørgsmaalet lige stor Interesse for større og mindre Landbrugere. Jeg haaber dog ikke, at denne Fare for Enighed mellem mindre og større Landbrugere skal afskrække visse politiske Kredse fra i Fremtiden at yde denne Sag Støtte. Naar denne og den først omtalte Sag ikke for længst er løst og kommet i et fast Leje, skyldes det vel for en Del, at de paagældende Landmænd har været for fattige og for ringe og har haft for lidt Sammenholdsevne til at gøre deres Sag gældende.

Det er altid Prisen hos Landmanden, man hæfter sig ved. Bagerens Fortjeneste skal være ubeskaaret, og de jyske Bageres Rugbrødspris, der i Beskedenhed og trods tilsvarende Fagforeningsbetaling til Medhjælp laa 4 Øre under Øernes Bageres Rug-

brødspris, blev nu ved den sidst indførte Ordning hævet til samme Standard. Rugbrødsprisen var nu ellers ikke faldet i Forhold til Rugprisens Fald siden 1937.

I det hele taget er der her i Landet, særlig da i Hovedstaden, intet, der prishæves ved Mellemandhandel som Landmændenes og Fiskernes Produkter, hvilke sidste, inden de naar Forbrugerne i København, prisforhøjes med ca. 100 pCt. eller mere. Neergaard nedskrev som Finansminister ved Forhøjelse af Tobaksbeskatningen, ved Banderole, Detailfortjenesten fra 33 til 25 pCt. Fra Socialdemokratiet lød ved denne Lejlighed visse Lokketoner over for de mishandlede Detailhandlere. Ved den sidste af den nuværende Finansminister foretagne Forhøjelse af Skatten er Detailfortjenesten nedskaaret til ca. 15 pCt. Tobak er en Slags Luksusvare, men ved Forhandlingen af Levnedsmidler gælder helt andre Fortjenester; det maa imidlertid indrømmes, at en saakaldt letfordærlig Vare kan betinge en noget højere Fortjeneste.

Naar Landmanden og Fiskeren slipper sin Vare, møder den i alle Instanser Fagforeninger med Krav om „den passende Fortjeneste“ efter vedkommendes egen Opfattelse. Det er noget saadant, der fører til, at f. Eks. Mælken omtrent tredobles i Pris her i København; efter at den har forladt Landmandens Gaard, og at alle andre Levnedsmidler ligeledes faar en stor Prisforhøjelse.

Lige efter at Krigen var begyndt, satte nogle Pølsefabrikker i Kødbyen, formodentlig i en Slags Krigsbegejstring, Prisen op med 20 pCt., uden at Landmanden dengang havde mærket nogen Prisforhøjelse. En lignende Krigsbegejstring har været at spore i adskillige Brancher. Det skete under mere eller mindre letfærdige Paaskud, f. Eks. Prisforhøjelsen paa Benzin, idet dennes Pris straks steg med 3 Øre.

Da den omtalte Krigsbegejstring lige var udbrudt, traf jeg paa en Barberstue en københavnsk Borger, der sagde: Nu stiger alle Levnedsmidler, og det er jo Bønderne, som vi skal understøtte, og som altid klager sig, men som ikke kan faa nok for deres Varer. Jeg sagde dertil, at Landmændene, som jeg tilhørte, endnu ikke havde mærket nogen Prisforhøjelse. Jeg fik da det Svar: Nej, med en Trumf paa, det er skam Bønderne. Jeg siger: lykkelige københavnske Viktualiehandlere, der har et saadant Publikum til Kundekreds.

Her i dette Land er snart alt Fagforening; Liberalismen er væsentlig indskrænket til Landbrug og Fiskeri og naar Haand-